

Eni Norge AS
Postboks 101 Forus
4064 STAVANGER

Trondheim, 20.01.2016

Deres ref.:
LT-GOL-MDI-0002

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/979

Saksbehandler:
Reidunn Stokke

Produksjon og drift på Goliat PL 229

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven

Miljødirektoratet har behandlet søknad fra Eni Norge AS om tillatelse etter forurensningsloven for produksjon og drift på Goliatfeltet og fattet vedtak om tillatelse.

Tillatelsen omfatter bruk og utslipp av kjemikalier, utslipp til sjø og luft, injeksjon av oljeholdig vann og krav til beredskap mot akutt forurensning i driftsfasen.

Følgende frister for gjennomføring av tiltak er gitt:

- Utarbeide program for energiledelse innen 6 måneder etter at feltet er kommet i drift
- Levere grunnlag for endring av krav til fjernmåling, inkludert ytelseskrav til fjernmålingssystemet innen 1. juni 2016

Tillatelse for produksjon og drift på Goliat med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til søknad fra Eni Norge AS (heretter Eni), datert 12. januar 2015, om tillatelse etter forurensningsloven i forbindelse med klargjøring og installasjon av Goliat FPSO, samt bruk av kjemikalier og utslipp til luft og sjø i forbindelse med produksjon på Goliatfeltet. Det søkes også om bruk av dispergeringsmidler som bekjempingsmetode ved eventuelle akutte oljeutslipp. Vi viser også til informasjon fra Eni om planlagt bruk av to nye sporstoff i e-post datert 17. juli 2015.

Miljødirektoratet gir med dette tillatelse til produksjon og drift. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16. Krav til beredskap er fastsatt med hjemmel i forurensningsloven § 40 jf. aktivitetsforskriften § 73. Unntaket er gitt med hjemmel i rammeforskriften § 70.

Utslipp knyttet til oppkoblingsfasen for Goliat FPSO er regulert i tillatelsen som ble gitt av Miljødirektoratet 4. mai 2015.

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår er omfattet av tillatelsen/unntaket hvis opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

Selv om utslippene holdes innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter operatøren å redusere utslippene så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter Miljødirektoratet ikke uttrykkelig har satt grenser for gjennom vilkårene.

En eventuell søknad om endringer i tillatelsen må foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Miljødirektoratet kan foreta endringer i denne tillatelsen på eget initiativ, i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken.

Når en tillatelse er mer enn 10 år har Miljødirektoratet adgang til å foreta en full revisjon av tillatelsen i henhold til forurensningsloven § 18, tredje ledd. Utgangspunktet for beregning av tillatelsens alder er datoen som fremkommer i feltet «Tillatelse gitt/totalrevidert» på side 1 i tillatelsen. For å kunne foreta en total revisjon av tillatelsen må Miljødirektoratet innhente nødvendige opplysninger og dokumentasjon fra operatøren. Operatøren har også et selvstendig ansvar for å påse at tillatelsen til enhver tid er dekkende for den aktiviteten som drives på feltet.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som er forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen plikter operatøren å overholde forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter som er fastsatt i medhold av disse lovene, herunder HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene er også straffbart.

1 Bakgrunn

Goliatfeltet ligger i blokkene 7122/7 og 7122/8 samt deler av 7122/9, 7122/10, 7122/11 og 7123/7, i den sørvestlige delen av Barentshavet, ca. 85 km nordvest for Hammerfest. Havdypet i området er mellom 320 og 420 meter. Det har foregått produksjonsboring på feltet siden 2012. Goliat er et oljefelt, og består av åtte bunnrammer som skal knyttes opp mot en sirkulær flytende installasjon for prosessering, lagring og lossing (FPSO). Det er planlagt 22 brønner fordelt på 12 produksjonsbrønner, 7 vanninjeksjonsbrønner og 3 gassinjeksjonsbrønner. Fra ankomst av Goliat FPSO på lokasjon i mai 2015 vil det pågå aktiviteter før oppkobling av brønner og oppstart av produksjon, og utslipp fra disse aktivitetene er dekket av en separat tillatelse, datert 4. mai 2015.

Produksjonsperioden på Goliat er estimert til 15 år. Elektrisk kraft- og varmebehov på innretningen leveres som elektrisitet fra land via en 105,5 km lang sjøkabel kombinert med gassturbindrevet generator på innretningen. Under produksjonsfasen vil det være utslipp til luft fra kraftgenerering med Lav NO_x-turbin for drift og operasjon, fra fakling av gass og lagring og lasting av olje. Minimum 95 % av produsert vann er planlagt injisert i reservoaret, og andelen som eventuelt skal slippes til

sjø vil ifølge Eni bli renset i henhold til krav. Annet oljeholdig vann (slop) er planlagt renset og injisert sammen med produsert vann.

Under produksjonen vil det bli brukt produksjonskjemikalier, gassbehandlingskjemikalier og hjelpekjemikalier. Av kjemikalier i svart og rød kategori er det planlagt benyttet sporstoff, hydraulikkvæsker og brannskum. Over feltets levetid er det planlagt brukt totalt 389 tonn kjemikalier, hvorav alle produksjonskjemikalier (77 tonn) er planlagt injisert. Drenasjevann skal også injiseres. Det vil kun være utslipp av kjemikalier i produsert vann ved nedetid i injeksjonsanlegget, noe som ifølge Eni maksimalt skal forekomme i 5 % av tida. Fortrenningsvann og drenasjevann er planlagt renset og injisert sammen med produsert vann til trykkstøtte.

Miljøriskoen for akutte utslipp i produksjonsfasen er analysert i henhold til gjeldende metodikk for miljørisikoanalyse (OLF 2007). Resultatene fra analysen viser at pelagisk sjøfugl er mest utsatt i tilfelle en akutt hendelse, da disse oppholder seg i området nær identifiserte utslippslokasjoner. Resultatene viser også begrenset stranding, noe som innebærer redusert eksponering for kystnær sjøfugl og generell lav miljøkonsekvens i strandsonen. Totalt er miljørisikobidraget størst for DFU'en utblåsning, sammenliknet med bidragene fra de øvrige DFU'ene (DFU=dimensjonerende fare- og ulykkeshendelser). Konklusjonen fra analysen er ifølge Eni at alle de utvalgte økosystemkomponentene, både enkeltvis og samlet, med god margin ligger innenfor Enis akseptkriterier. Miljøriskoen anses dermed som lav.

Tap av brønnskontroll med utblåsning fra havbunn eller overflate er lagt til grunn som dimensjonerende hendelse, og dimensjonerende rate er 4920 Sm³ for overflate- og 4505 Sm³ for sjøbunnsutblåsning. Korresponderende varigheter er hhv 9 og 13 dager. Goliat realgrunnen er benyttet som dimensjonerende oljetype.

Beredskapsbehovet i barriere 2 og 3 er analysert av Norwegian Petro Services AS (NPS) i 2011. Analysene viser at beredskapsbehovet for driftsfasen kan ivaretas med eksisterende beredskap som allerede er implementert for produksjonsboringen på Goliatfeltet både med hensyn til kapasitet og responstid.

Fordi sjøfugl på åpent hav og i kystsonen er mest utslagsgivende for miljørisikoen, vil tiltak som bidrar til effektiv fjerning av olje på havoverflaten ha en positiv innvirkning på reduksjon av miljørisikoen. Samtidig viser analysen at den økte oljekonsentrasjonen i vannsøylen som følge av dispergering, ikke fører til en målbar effekt på bestandsnivå på fisk. Beredskapen på åpent hav foreslås derfor som å bestå av systemer for både mekanisk oppsamling og dispergering fra fartøy. I perioder med tilstrekkelig lysforhold inngår også dispergering fra fly i beredskapsløsningen.

Eni opplyser at en egen plan med tilhørende prosedyrer vil bli utarbeidet for deteksjon og fjernmåling og at denne vil bli implementert før produksjonsoppstart.

Tankskipene som skal frakte olje er bygget spesifikt for Goliat sitt lastesystem, og er værbeskyttet i områdene der utstyr og systemer for håndtering og operasjon er plassert. Tre IR-kameraer er installert på hvert skip i tillegg til oljedetekterende radar som skal overvåke lasteaktiviteten og raskt oppdage eventuelle utslipp.

For ytterligere beskrivelse viser vi til operatørens søknad.

2 Saksgang

Miljødirektoratet behandler søknader i henhold til forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Enis søknad, som dekker både oppkobling, produksjon og drift, er forhåndsvarslet i henhold til forurensningsforskriften § 36-5, og de forhåndsvarslede instansene fikk anledning til å uttale seg om søknaden innen 27. februar 2015. Innen fristens utløp kom det tilbakemelding fra Havforskningsinstituttet og en felles kommentar fra Naturvernforbundet, Bellona og Natur og Ungdom. Kommentarene er oppsummert under.

Søknad om bruk og utslipp av to nye sporstoff på Goliat, datert 17. juli 2015 er ikke forhåndsvarslet da mengdene som er planlagt brukt er under en kilo og eventuelt utslipp dermed anses å være av miljømessig mindre betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-7 b.

2.1 Uttalelser

Naturvernforbundet, Natur og Ungdom og Bellona mener at en tillatelse til virksomhet på Goliat vil være et brudd på norske klimaforpliktelser, og skal man kunne nå togradersmålet kan det ikke gis tillatelse til utslipp og drift på Goliat.

Dersom det likevel gis tillatelse, ber organisasjonene om at følgende innspill tas til følge:

- Før det kan gis eventuell tillatelse må Eni Norge utrede konsekvenser av potensielle endringer i økosystemet forårsaket av klimaendringer.
- Av hensyn til Barentshavets sårbare og urørte natur, må de skjerpede kravene om null fysiske utslipp som ble introdusert i 2004 og deretter i 2011, opprettholdes ved en eventuell drift ved Goliat
- Krav om nullutslipp av svarte og røde kjemikalier må opprettholdes. Det må ikke gis noen form for dispensasjon til bruk og utslipp av miljøgifter.
- Dersom dispergering inngår som en mulig barriere i bekjempelsen av oljesøl må Eni sende inn en egen søknad om hvilke dispergeringsmidler de ønsker å bruke som må behandles av Miljødirektoratet før tillatelsen etter forurensningsloven kan gis.

Videre skriver organisasjonene at det at Norge har forpliktet seg til togradersmålet har konsekvenser for hvor mye fossile energiresurser som kan utvinnes og brennes, og dermed hvilke felt som kan være i drift.

I følge FNs klimapanel utvikler de globale utslippene av klimagasser seg i dag på en måte som vil føre til at temperaturøkningen vil overstige to grader, noe som vil føre til svært alvorlige, irreversible konsekvenser. FNs klimapanel har ifølge organisasjonene anslått at 80 prosent av de fossile ressursene må bli liggende dersom vi skal nå målet om maks to graders oppvarming. Videre er det estimert at dersom man ikke tar grep og snur den negative trenden, vil utslippene fra petroleumsnæringen fortsette å øke. For at Norge skal redusere sine utslipp i tråd med det klimaet krever, må oljeindustriens virksomhet begrenses, mener organisasjonene. Videre mener de at de utvinnbare reservene i Goliat vil tilsvare utslipp av totalt 75 millioner tonn CO₂, eller 5 millioner

tonn årlig. I tillegg kommer utslippene fra selve driften som også vil utgjøre et betydelig utslipp. Organisasjonene mener det er å gå i feil retning å gi tillatelse til drift på et felt som vil føre til økte utslipp på norsk sektor og øke tilgangen på fossil energi globalt, i den tid hvor verdens utslipp skal gå nedover. En utvinningstillatelse på Goliat vil undergrave Norges klimaforpliktelser gjennom klimaforliket hvor man har forpliktet seg til å redusere de nasjonale utslippene med 20 % innen 2020. Det vises også til et studie publisert i Nature hvor man viser at utvikling av petroleumsressurser i Arktis er uforenelig med togradersmålet.

Norge skal forhandle seg fram til en felles avtale med EU for å redusere klimagassutslippene innen 2030. Organisasjonene mener at man ikke kan gi tillatelse til drift på Goliat før man har fått avklart hvilke tiltak Norge skal forplikte seg til å gjennomføre i denne nye avtalen.

Videre krever organisasjonene at Eni må utrede konsekvenser av potensielle endringer i økosystemet i området forårsaket av klimaendringer, før det kan gis tillatelse til drift. Dette ble også krevd av organisasjonene i høringsen av konsekvensutredningen for Goliat i 2008. Eni viste den gang til forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten (St. Meld 8 (2005-2006)), som ikke legger til grunn at det vil være vesentlige klimaendringer i 2020. Organisasjonene mener Eni støttet seg på utdatert kunnskap ved å blant annet henvise til underlagsdata for forvaltningsplanen. I 2007 slo FN sin fjerde hovedrapport fast at temperaturen fra 1965 til 2005 har økt dobbelt så mye i de arktiske havområdene som det globale gjennomsnittet, og at utviklingen går dobbelt så raskt. Siden den gang har det kommet betraktelig med informasjon og bevis for klimaendringer i de arktiske havområdene, og flere scenarier for hva som skjer med økosystemene er presentert, bla fra Havforskningsinstituttet, Meld. St 10 (2010-2011) og kunnskapsinnhenting Barentshavet, Lofoten, Vesterålen (Kilo 2013). Til tross for ny og tilgjengelig informasjon, kan ikke organisasjonene se at Eni har gjort oppdateringer av miljørisiko og beredskapsanalyser slik det ble påstått de ville gjøre i konsekvensutredningen, og at det vil være umulig å beregne konsekvenser av en eventuell ulykke dersom man ikke tar hensyn til eventuelle endringer i naturmangfoldet. Organisasjonene mener den oppdaterte forvaltningsplanen, som er ventet å komme i nærmeste framtid, bør ligge til grunn for analysene.

Videre er organisasjonen bekymret for det reduserte ambisjonsnivået for utslipp til sjø som ble innført i Forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (2010-2011). En av forutsetningene for at regjeringen ga grønt lys for Goliat var kravet om at det ikke skulle være utslipp til sjø ved normal drift. Organisasjonene er skuffet over at dette kravet ble svekket i den reviderte forvaltningsplanen og ber Miljødirektoratet om at de skjerpede kravene med null fysisk utslipp likevel opprettholdes ved en eventuell tillatelse til virksomhet og drift på Goliat

Organisasjonene ber om at det ikke må gis noen form for dispensasjon til bruk og utslipp av miljøgifter innenfor svart og rød kategori. Utslipp av stoffer i svart kategori vil forekomme ved bruk av sporstoff og brannskum. Miljøorganisasjonene påpeker at Eni i søknaden har beskrevet at små mengder brannskum vil gå til sjø under rutinekontroller av anlegget, men at volumet ikke er kvantifisert. Det er heller ikke spesifisert hvor store mengder som vil slippes til sjø dersom det skulle oppstå brann. I følge kravet om nullutslipp som blant annet er spesifisert i St. meld 58 (1996-1997), nr. 26 (2006-2007) og nr. 10 (2010-2011) skal det ikke forekomme utslipp av tilsatte kjemikalier i svart og rød kategori, jf. forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten.

Eni begrunner bruken av brannskummet med at det per i dag ikke finnes tilfredsstillende alternativer på markedet som tilfredsstillende designkravet på minus 20 grader. Miljøvernorganisasjonene mener dette bare er nok et eksempel på at det per i dag ikke finnes god nok tilgjengelig teknologi for å bore etter olje så langt nord som Barentshavet, og at virksomhet og drift på Goliat ikke kan innvilges før det er utviklet et brannskum som tilfredsstillende både branntekniske og miljømessige krav, samt designkrav som er satt til operasjon på Goliatfeltet.

Videre kommenterer organisasjonene at dispergering inngår som en mulig barriere i bekjempelse av oljesøl. De mener at Eni må sende en søknad om hvilke midler de ønsker å bruke, samt konsekvensene av dette, og dette må behandles av Miljødirektoratet før tillatelse etter forurensningsloven kan gis. I følge organisasjonene advarer Havforskningsinstituttet mot bruk av dispergeringsmidler i områder med høy tetthet av egg og fiskelarver, noe som vil være tilfelle i influensområdet til Goliat. Organisasjonene påpeker at det i august i fjor ble avslørt store miljøkonsekvenser ved bruk av dispergeringsmidler i forbindelse med Deepwater Horizon-ulykken i Mexicogulven, og mener at kombinasjonseffektene av dispergeringsmidler og olje viser at dette ikke er en egnet bekjempingsmetode for oljesøl i sårbar natur.

Havforskningsinstituttet (HI) ønsker at olje- og gassutvinning i nye områder som Barentshavet skal skje uten utslipp av produsert vann og kjemikalier, og at det er positivt at det er planlagt reinjeksjon av minimum 95 % av produsert vann, og at brukte kjemikalier enten blir reinjisert eller fraktes til land. Videre påpeker HI at det er planlagt bruk av sporstoff og brannskum som inneholder fluorkomponenter som det arbeides med å finne erstatning for. Utover dette går det ikke fram fra søknaden at kjemikalier planlegges sluppet ut, og HI håper derfor ikke dette blir aktuelt.

2.2 Operatørens kommentarer til uttalelsene

Høringsuttalelsene ble oversendt Eni, som har kommentert uttalelsene i brev av 10. mars 2015, og videre utdypet sine kommentarer i brev av 9. april. Eni påpeker at de kun svarer på kommentarer relatert til utslippssøknaden, men at kommentarer som berører forvaltningen og reguleringen av aktivitet i Barentshavet faller utenfor rammene av det Eni kan besvare.

Til organisasjonenes kommentar om manglende utredning om effekt og samlet belastning på økosystemet, viser Eni til at både miljørisiko- og beredskapsanalyse er oppdatert i forbindelse med søknaden, og at de mest oppdaterte tilgjengelige miljødata er benyttet som inngangsdata. Videre mener Eni at spørsmålet om norske klimaforpliktelser og potensielle endringer i økosystemer går utover operatørens og rettighetshaveres ansvar. Eni har fulgt forurensningsforskriften § 36 og retningslinjer for søknader om petroleumsvirksomhet til havs med hensyn til hva som kreves av dokumentasjon og utredninger i søknaden.

Når det gjelder kravene til virksomhet i Barentshavet påpeker Eni at revidert forvaltningsplan har ført til at det ikke lenger er krav til null fysiske utslipp av produsert vann. Trass i denne endringen har Eni ikke lempet på krav til teknisk utforming for Goliatinnretningen, for eksempel er mål om minimum 95 % reinjeksjon av produsert vann i tråd med opprinnelig forvaltningsplan, til tross for at dette ikke lenger er et gjeldende krav.

Til kommentarene om kjemikalier i rød og svart kategori svarer Eni at de legger til grunn en risikobasert vurdering ved prioritering av HMS-tiltak, i tråd med § 11 i rammeforskriften. Hensynet

til å ivareta liv og helse prioriteres foran hensyn til miljø og anlegg/installasjoner. Eni mener derfor det er korrekt å planlegge for bruk av et kjemikalie som fyller de tekniske kravene for drift ned til -20°C, slik at en er sikret de beste forutsetningene for å redde liv ved en hendelse eller ulykke. Eni har derfor valgt et brannskum som inneholder fluorforbindelser, selv om det er i svart miljøkategori. Eni planlegger imidlertid å initiere kvalifisering av brannskum uten fluorforbindelser som kan benyttes ned til -20°C, og eksisterende brannskum vil substitueres når nytt alternativ foreligger.

Testing av skuminnblanderne i brannvannsystemene må utføres på Goliat for å oppfylle myndighetskrav, og det er ikke mulig å forhindre at små mengder brannskum kan havne på sjø i forbindelse med planlagt testing. Eni opplyser at de vil tilstrebe å redusere tiden med testing til et minimum, og utslippene vil foregå i omtrent 5 minutter per system. Bruk av brannskum utover pålagt testing vil kun forekomme i forbindelse med en faktisk hendelse og da vil en bruke den mengden som er nødvendig, potensielt hele anleggets kapasitet, som er på 83 000 kg.

Til kommentaren om dispergeringsmiddel svarer Eni at produktet som planlegges benyttet er Dasic Slickgone NS, og at dette er oppgitt som beredskapskjemikalie i søknaden. Videre svarer Eni at de har gjennomført beredskapsanalyse hvor bruk av dispergeringsmiddel er belyst ved ulike tilnærminger, både stokastisk modellering av ulike tiltaksalternativer og modellering av enkeltscenario med en NEDRA-tilnærming (Net Environmental Damage Response Assessment) Eni mener dermed å ha oppfylt alle kravene som organisasjonene etterspør med hensyn til bruk av dispergeringsmidler.

Eni tar HI sin uttalelse til orientering. Det bekreftes at prosesskjemikalier enten skal reinjiseres eller fraktes til land. Enis målsetning for injeksjon av produsert vann er minimum 95 %. Bruk av brannskum utover pålagt testing vil kun forekomme i forbindelse med en faktisk hendelse.

3 Miljødirektoratets vurderinger og begrunnelse for fastsatte krav

Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsetting av vilkår har Miljødirektoratet lagt vekt på å vurdere de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket opp mot de fordelene og ulempene som tiltaket for øvrig vil medføre, slik forurensningsloven krever. Ved fastsettingen av vilkårene har vi lagt til grunn hva som kan oppnås ved innføring av beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Miljødirektoratet har i tillegg lagt HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten til grunn for behandlingen av søknaden. Vi har videre vektlagt de overordnede rammene gitt i stortingsmeldinger om regjeringens miljøvernpolitikk og om petroleumsvirksomhet.

Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 11, omhandler prinsippene for risikoreduksjon. Paragrafen spesifiserer at skade eller fare for skade på det ytre miljøet skal forhindres eller begrenses i tråd med lovgivningen, og at risikoen deretter skal reduseres ytterligere så langt det er teknisk og økonomisk mulig. Forskriften presiserer kravet til bruk av beste tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsninger, at føre-var-prinsippet skal følges, og at operatørene har en generell substitusjonsplikt når det gjelder faktorer som kan volde skade eller ulempe for miljøet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-10 er lagt til grunn som retningslinjer ved vurderingen etter forurensningsloven.

I denne saken har vi lagt særlig vekt på rammene som er gitt i Stortingsmelding nr. 8 (2005-2006) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, og oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten, Meld. St. 10 (2010-2011).

Vurderingene er basert på opplysninger i operatørens søknad og opplysninger fremkommet skriftlig under saksbehandlingen.

I det følgende gir vi en omtale av de viktigste kravene som stilles i tillatelsen og en begrunnelse for fastsettelsen av disse.

3.1 Utslipp til sjø

Målet om nullutslipp gjelder både tilsatte kjemikalier og naturlig forekommende miljøfarlige stoff i produsert vann og forutsetter at industrien utvikler teknologi som kan fjerne eller redusere utslippene.

Naturvernorganisasjonene Bellona, Naturvernforbundet og Natur og Ungdom har i sin høringsuttalelse vist til nullutslippsmålsetningen som er formulert i Stortingsmeldingene 58 (1996-1997), 26 (2006-2007) og 10 (2010-2011).

I [Stortingsmelding nr. 58 \(1997-98\) "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling"](#) ble det formulert en målsetning om nullutslipp av olje og miljøfarlige stoffer til sjø. Målsetningen gjaldt umiddelbart for nye utbygginger og skulle nås innen utgangen av 2005 for eksisterende innretninger. Målsetningen er gjentatt i Stortingsmeldingene 26 og 10. I henhold til nullutslippsmålene skal det skal ikke være utslipp av miljøfarlige kjemikalier fra olje- og gassvirksomheten. Bare tungtveiende tekniske og sikkerhetsmessige forhold kan begrunne fortsatte utslipp av disse stoffene. Også i slike tilfeller skal utslippene minimeres så langt det er mulig.

I dette tilfellet må de tungtveiende sikkerhetsmessige forholdene sies å være på plass, da det er bruk og utslipp av brannskum som er omsøkt, i myndighetspålagt testing av systemene for å sikre funksjonen av disse. Det søkes også om bruk av sporstoff, med gode tekniske begrunnelser for behovet, og meget små utslipp. Miljødirektoratet vurderer at utslippene av slike stoffer er minimert så langt som mulig i dette tilfellet, og dette er nærmere omtalt under avsnittet «bruk og utslipp av kjemikalier».

I henhold til eksisterende forvaltningsplaner skal det tas spesielt hensyn til områder identifisert som særlig verdifulle eller sårbare. Dette er områder som ut fra naturfaglige vurderinger har vesentlig betydning for det biologiske mangfoldet og den biologiske produksjonen. Miljødirektoratet legger føre-var-prinsippet til grunn dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger aktiviteten kan ha for naturmangfoldet i området.

Makrofaunasamfunnet på sedimentoverflaten i Goliatområdet karakteriseres som relativt arts- og individfattig. Individuer av bløtbunnssvamp finnes spredt utover. Det er ikke registrert koraller i området. Ellers domineres bunndyrsamfunnet av *polychaeta* både med hensyn på antall taxa og antall individer. Tilstanden til området er generelt god.

Av fisk anses lodde, torsk og sild som nøkkelarter for Barentshavet. Fra april og mot sommeren vil det være store mengder larver av torsk og sild, som strømmer inn fra gytefeltene utenfor Lofoten og Møre, i området omkring Goliat. Lodde gyter både vest og øst for Goliat, avhengig av sesong. I år med vestlig gyting vil det være store mengder larver omkring Goliat fra april og framover mot sommeren. Etter flere år med lave bestander har loddebestanden i Barentshavet stabilisert seg, og 2009 var det første året med kommersielt fiske av lodde siden 2003. For norsk vårgytende sild og arktisk torsk er gytebestanden på et historisk høyt nivå. Tromsøflaket periodevis er et viktig område med tanke på drift av gyteprodukter av blant annet torsk og sild. Tromsøflaket har også store forekomster av svampsamfunn som kan være sårbare for eksponering av hydrokarboner.

I tillegg er Barentshavet er svært viktig område for sjøfugl, og sjøfuglkoloniene Hjelmsøy og Gjesvær ligger innenfor influensområdet for et eventuelt oljeutslipp fra Goliat. Fuglene anses som spesielt sårbare i myteperioden, som varer i 3-7 uker mellom juli og august for gjess, ender og alkefugler. Datagrunnlaget for sjøfugl i området ble oppdatert i forbindelse med utarbeidelsen grunnlagsrapporten for forvaltningsplanen i 2010.

Oter er angitt med stor sårbarhet for olje, og er utbredt i hele utredningsområdet. Av andre pattedyr forekommer flere hval- og selarter i området. Selene er spesielt sårbare i kaste- og hårfellingsperiodene.

Det er også en nasjonalpark i området - Seiland. I tillegg er det 15 naturreservater, ett naturminne og ett område med artsfredninger og biotopvern. Lopp havet, som er ett av 17 områder som er meldt inn til Nasjonal marin verneplan, ligger innenfor influensområdet til Goliat.

3.1.1 Bruk og utslipp av kjemikalier

Operatøren har plikt til å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier med mindre farlige alternativer (jf. produktkontrollen § 3a, substitusjonsplikt). Denne plikten gjelder alle kjemikalier.

Miljødirektoratet forutsetter at operatøren legger vekt på å redusere behovet for kjemikalier i størst mulig grad i planleggingen av aktivitetene, blant annet gjennom valg av materialer og løsninger for optimal dosering.

Kjemikalier skal være kategorisert i fargekategori ut fra stoffenes iboende økotoksikologiske egenskaper i henhold til aktivitetsforskriften § 63. Miljødirektoratets regulering baseres i hovedsak på enkeltstoff og ikke på stoffblandinger (kjemikalier). I tillegg til fargekategori legger vi vekt på operatørens vurderinger av mulige miljøeffekter etter utslipp av de ulike kjemikaliene både med hensyn til mengde, tid og sted for utslipp. Operatøren skal vurdere de aktuelle kjemikaliene og velge de som har minst potensial for miljøskade også om dette innebærer forbruk og utslipp av miljøfarlige kjemikalier i rød og svart kategori.

Miljødirektoratet setter normalt ikke spesifikke vilkår til bruk og utslipp av kjemikalier som bare inneholder stoff i gul eller grønn kategori.

Stoff i svart kategori

Miljødirektoratet vil kun unntaksvis gi tillatelse til bruk og utslipp av kjemikalier med innhold av stoff i svart kategori. Dette er stoff med uønskede egenskaper. For å sikre fokus på substitusjon av disse kjemikaliene regulerer Miljødirektoratet kjemikalier i svart kategori på produktnivå.

Eni søker om tillatelse til bruk av oljesporstoff i svart kategori. Sporstoffet tilsettes injeksjonsvannet til brønner som skal produsere olje. Sporstoff, som er mest brukt i de multilaterale brønnene, bidrar ifølge operatøren til at man kan differensiere mellom hvilket reservoar eller hvilke soner den produserte oljen kommer fra. Sporstoffet gjør det mulig å tolke hvor effektiv drenering av reservoaret er, og informasjonen brukes til å overvåke utviklingen av produksjonen for å kontinuerlig opprettholde optimal utvinningsstrategi. Sporstoffene er miljøklassifisert svart på grunn av lav biodegradering. Den lave biodegraderingen er en viktig kvalitet som sikrer at sporstoffet har lang levetid, og derfor gir pålitelige og robuste analytiske resultater.

Det har ifølge operatøren ikke vært mulig å finne sporstoffer som er kategorisert som mer miljøvennlige og som har de egenskapene som kreves for å levere resultater med god nok kvalitet. Sporstoffene er oljeløselige og vil følge den produserte oljen (99,9 %) mens totalt 1,27 gram vil fordeles i vannfasen over feltets levetid. Vannfasen er planlagt reinjisert.

Mengdene som eventuelt vil gå til utslipp er veldig små, og fordelt over lang tid. Miljødirektoratet anser miljøeffektene ved bruk av dette stoffet som minimal, og gir derfor tillatelse til bruk av oljesporstoff i svart kategori er gitt ut fra et begrunnet og dokumentert behov. Total mengde av innhold av stoff i svart kategori som tillates brukt, er gitt i den vedlagte tillatelsen.

Bruk av kjemikalier i svart kategori i lukkede system og brannskum er beskrevet i et eget avsnitt.

Stoff i rød kategori

Kjemikalier som inneholder stoff i rød kategori skal prioriteres spesielt for substitusjon. Stoff i rød kategori brytes sakte ned i marint miljø, viser potensial for bioakkumulering og/eller er akutt giftige.

Eni har søkt om bruk og utslipp av to sporstoffer i rød kategori for å samle data om vannstrømning fra reservoarene. Det planlegges å benytte 320 gram sporstoff i produktet RES-0101 og 480 gram sporstoff i produktet RES-0102. Begge produktene er vannløselige og er klassifisert i rød kategori. Det er gjennomført en substitusjonsvurdering i forbindelse med valg av kjemikaliene. De to sporstoffene ble installert i kompletteringen i desember. Målinger vil pågå i intervaller over en to-årsperiode. Etter dette vil konsentrasjonene av sporstoff være så lave at de vanskelig lar seg detektere. Data om vannstrømning vurderes viktig i arbeidet med å minimere produksjon av brønnvann. Målsetningen for utslipp av produsert vann på Goliat feltet er 95 % reinjeksjon. Det forventes derfor et svært lavt utslipp av sporstoff til sjø.

Mengdene som eventuelt vil gå til utslipp er veldig små, og fordelt over lang tid. Miljødirektoratet anser miljøeffektene ved bruk av dette stoffet som minimal, og gir derfor tillatelse til bruk og utslipp av sporstoff i rød kategori er gitt ut fra et begrunnet og dokumentert behov.

Flokkuleringskjemikaliet Cleartron ZB-594 som tidligere var kategorisert som gult ble i november 2015 omklassifisert fra gult til rødt. Gjennom dette produktet er det forventet et årlig forbruk av stoffet i rød kategori på 722 kg. Produktet vil følge produsert vannet, og alt forbruk av produktet er planlagt injisert. Dersom man antar 95 % regularitet av injeksjonssystemet vil dette gi et årlig utslipp på ca. 38 kg rødt stoff. Operatøren begrunner behovet for dette kjemikaliet med mulig behov for å optimalisere renseprosessen av produsert vann på Goliat. Renseprosessen består av tre trinn, hydroykloner, flotasjonsenhet og degasser, og behovet for å tilsette produktet Cleartron ZB-594 som en del av rensingen av produsert vannet vil bli vurdert. Cleartron ZB-594, vil dersom det er

behov for flokkulant, tilsettes i utløpet av separatoren, alternativt oppstrøms flokkuleringsenhet, for å få en bedre separasjon av olje i vannfasen av produsertvannet før det entrer rensanlegget. Eni Norge ser også på mulighet for å substituere produktet.

Miljødirektoratet anser miljøeffektene ved bruk av dette stoffet som begrenset, og gir derfor tillatelse til bruk av flokkulant i rød kategori er gitt ut fra et begrunnet og dokumentert behov. Optimal rensing av produsert vann vil også bidra til mindre utslipp av olje til sjø. Operatøren skal arbeide med substitusjon av produktet.

Total mengde av innhold av stoff i rød kategori som tillates brukt, er gitt i den vedlagte tillatelsen.

Bruk av stoff i rød kategori som inngår i kjemikalier i lukkede system er beskrevet i et eget avsnitt.

Stoff i gul kategori

Stoff som har akseptable miljøegenskaper (gul kategori), brytes relativt raskt ned i marint miljø, og/eller viser lavt potensial for bioakkumulering og/eller er lite akutt giftige. Operatøren har søkt om årlige utslipp av 487 kg hjelpekjemikalier i gul kategori, og av dette utgjør vaskemidler hoveddelen. Utslipp av produksjonskjemikalier vil variere de første årene, med utslipp på 82 tonn i gul kategori i 2016, 67 tonn i 2017 og 52 tonn i 2018, gitt en reinjeksjon av produsert vann på 95 % og et utslipp på 5 %. Omsøkte produksjonskjemikalier i gul kategori er biocid, pH-justeringspreparat, avleiringshemmer, løsemiddel, demulgator, flokkulant, voksfjerner, skumdemper og H₂S-fjerner.

Miljødirektoratet legger til grunn at omsøkt mengde stoff i gul kategori er nødvendig for å gjennomføre aktivitetene og at utslippet ikke er forventet å ha betydelige effekter for miljøet. Stoff i gul kategori tillates derfor brukt og sluppet ut i tråd med søknaden. Mengde brukt og sluppet ut skal også her minimeres.

Stoff i grønn kategori

Operatøren har søkt om utslipp av 121 tonn stoff i grønn kategori i 2016, 122 tonn i 2016, 119 tonn i 2017 og 2018. Omsøkte kjemikalier i grønn kategori er frostvæske, kjølevæske og oksygenfjerner.

Miljødirektoratet fastsetter ikke utslippsgrenser for stoff i grønn kategori, men vi forutsetter at forbruk og utslipp minimeres. Etter Miljødirektoratets vurdering vil utslippet fra de aktivitetene og i det omfang det er søkt om, ikke medføre skade eller ulempe for det marine miljøet.

Kjemikalier i lukkede system

Eni har søkt om bruk av 22 453 kg kjemikalier i lukkede system, hvorav 20 252 kg stoff i svart kategori, og 2201 kg stoff i rød kategori. Det vil ikke være utslipp av kjemikalier i lukkede system.

Additivpakkene i kjemikalier i lukkede system er unntatt testing. Stoff som ikke er testet kategoriseres som svarte.

Miljødirektoratet anser at bruken av kjemikalier i lukkede system er nødvendig for gjennomføring av aktiviteten, og tillater derfor bruken som omsøkt. Mengde brukt skal minimeres.

Operatøren skal dokumentere bruken av kjemikalier i lukkede system, og skal rapportere forbruk i henhold til HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

Brannskum

Brannskummet som er installert på Goliat FPSO er Arctic Foam 201 AF 1 % AFFF Fluorholdig brannskum er valgt for å oppfylle designkravet på minus 20°C og det er ifølge Eni per i dag ingen fluorfrie brannskum på markedet som er kvalifisert for å oppfylle dette kravet. Brannskummet om bord befinner seg på tre lagertanker på hhv 62, 20 og 1,1 m³.

Eni oppgir i søknaden at det også er satt i gang et arbeid for å kvalifisere fluorfritt brannskum som kan tilfredsstille designkrav for Goliat.

Normalt vil det ikke være utslipp av brannskum utover testing. Operatøren har oppgitt at de vil tilstrebe å redusere tiden brukt på testing med brannskum til 5 minutter per system for å minimere forbruk og utslipp.

Bruk av brannskum er nødvendig ut i fra sikkerhetsmessige hensyn, og krav til testing er stilt fra Petroleumstilsynet og Luftfartstilsynet. Miljødirektoratet stiller derfor ikke spesifikke krav til brannvannskjemikalier i våre tillatelser.

3.1.2 Utslipp av oljeholdig vann

Miljøvernorganisasjonene uttalte i sin høringskommentar at av hensyn til Barentshavets sårbare og urørte natur, må de skjerpede kravene om null fysiske utslipp som ble introdusert i forvaltningsplanene i 2004 og deretter i 2011, opprettholdes ved en eventuell drift ved Goliat.

I Forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten (St. meld. 8, 2005-2006) settes det som en forutsetning at kun 5 % av det produserte vannet skal slippes ut ved driftsavvik, dersom det renses før utslipp. I den oppdaterte forvaltningsplanen (Meld. St. 10, 2010-2011) er dette endret, og forutsetningen er nå at utslipp til sjø fra petroleumsvirksomheten i Barentshavet skal reguleres på samme måte som petroleumsvirksomheten på øvrige deler av norsk kontinentalsokkel. Det vil ikke være utslipp av borekaks knyttet til produksjons- og driftsfasen på Goliat. Utslipp av borekaks er vurdert og dekket av tillatelsen til produksjonsboring på feltet.

På Goliat FPSO er det installert et tre-trinns rensesystem, og ifølge operatøren forventes oljeinnholdet i det produserte vannet å være ned mot 10 ppm. Oljen som produseres på Goliat er lett og dette vil bidra til en mer effektiv rensegrad. Oppvarming er sentralt for god separasjon,

Dreneringssystemet om bord på Goliat FPSO er utviklet for å kunne samle opp og rense drenering fra områder med fare for olje- eller kjemikalieholdig søl og lekkasjer. Drenasjevann vil bli samlet opp, eventuell oljefase blir så fjernet ved rensing, før vannet blir reinjisert. Drenasjevann fra rene områder vil bli ledet til sjø. Miljødirektoratet anser den valgte løsningen, med tretrinns rensesystem og tilrettelegging for høy injeksjonskapasitet og -regularitet, som BAT for den omsøkte aktiviteten.

I henhold til aktivitetsforskriften §§ 60-60a, skal oljeinnholdet i vann som slippes ut til sjø være så lavt som mulig. Dette innebærer at operatøren skal tilstrebe å redusere oljeinnholdet ytterligere, selv om det ligger under 30 mg/L. Miljødirektoratet forventer at operatøren til enhver tid har dokumenterte målsetninger om å senke oljeinnholdet i vann, i tråd med styringsforskriften § 7. Det

er viktig at operatøren har et tilstrekkelig vedlikeholds- og kontrollprogram for å oppnå høy renseseffekt.

Når Goliat har kommet i normal drift, vil Miljødirektoratet vurdere utslippet til sjø på nytt, herunder behovet for ytterligere utslippsreducerende tiltak både med hensyn til olje og naturlig forekommende stoffer. Eni må også være forberedt på at utslippskravene til sjø kan bli skjerpet som følge av ny kunnskap om mulige effekter, teknologiutvikling eller som ledd i å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

Tillatelse gis til utslipp av rensert produsertvann som omsøkt. Da Goliat-installasjonen er en ny innretning forutsetter Miljødirektoratet at Eni oppnår høy renseseffekt og har kontinuerlig fokus på utslippsreducerende tiltak og forbedringsmuligheter.

3.2 Injeksjon

I søknaden er det fokusert på at det er etablert et rense- og injeksjonssystem som skal kunne ivareta målet om 95 % injeksjon. Det er installert fire injeksjonspumper, to stigerør for injeksjon, to vanninjeksjonslinjer og sju vanninjeksjonsbrønner. På grunn av dette oppnås fleksibilitet og robusthet, noe som øker sannsynligheten for å oppnå regularitetsmålsetningen. Både Realgrunnen og Kobberreservoaret har god porøsitet og permeabilitet, og det antas derfor at injektiviteten er god.

Injeksjon av produsert vann er i tråd med dagens nasjonale miljøvernpolitikk og internasjonale avtaler. Miljødirektoratet anser at injeksjon av produsert vann i det omfang og med de valgte tekniske løsninger som beskrevet i søknaden er en miljømessig god løsning sammenlignet med utslipp til sjø, og gir derfor tillatelse til injeksjon som spesifisert i søknaden.

Injeksjon må gjennomføres slik at det ikke oppstår lekkasjer. Det må derfor gjennomføres tiltak for å hindre utlekking til havbunnen og tiltak for å oppdage eventuelle lekkasjer raskest mulig. Miljødirektoratet har stilt vilkår om system for overvåking og for å iverksette avbøtende tiltak.

Injeksjon av produsert vann kan bidra til å opprettholde trykket i reservoaret samtidig som at utslippene til sjø minimeres.

3.3 Utslipp til luft

Hovedkildene til utslipp til luft fra Goliat er kraftgenerering, fakling, kaldventilering og diffuse utslipp, lagring og lasting av råolje. Goliat vil også ha utslipp til luft fra dieselmotorer (dvs. fra nødkraftgenerator som benyttes når turbinen er nede, i forbindelse med testing av nødkraftgenerator og brannvannsystemet og fra inertgassgenerator som benyttes dersom hydrokarbongass ikke er tilgjengelig som teppegass).

Årlig utslipp	CO ₂		NO _x		CH ₄		NMVOC		SO _x
	Kraft	Fakkel	Kraft	Fakkel	Diffuse utslipp/ kaldventilering	Lagring/ lasting	Diffuse utslipp/ kaldventilering	Lagring/ lasting	
Tonn	17 500	21 000	126	14	31	6-92*	27	177- 2534*	3,5

*Varierer over feltets levetid

Utslipp fra energianlegg

Kraftløsningen på Goliat er en kombinasjon av overføring av kraft fra land og drift av gassturbin med varmegjenvinningsenhet om bord på FPSO-en. Gassturbinen er en GE LM2500+G4 DLE¹ DF², som er en kombinert gass/væsketurbin med lav-NO_x forbrenningskammer og teoretisk ytelse på 32,7 MW ved optimale forhold. Turbinen er oppgitt å ha en elektrisk virkningsgrad på over 38 % under optimale forhold. Høyest virkningsgrad oppnås når turbinen går på tilnærmet full last. Avgassvarmen fra gassturbinen vil bli utnyttet i varmegjenvinningsenheten (WHRU). Dette bidrar til at den totale energiutnyttelsen blir høy og en vil kunne oppnå en virkningsgrad for gassturbinen over 80 %.

Elektrisk kabel fra land har en overføringskapasitet på 75 MW ved 110 kV. Lengde på kabelen inkludert dynamisk del som utgjør 1,5 km, er totalt 105,5 km. To fiberoptiske kabler er bygget inn i den elektriske kabelen for muligheter til integrerte operasjoner og kommunikasjonsoverføring fra FPSO til land.

Under optimale forhold for turbindrift vil det totale årlige utslippet av CO₂ fra kraftgenerering være på 175 000 tonn. Dette er ifølge operatøren et konservativt anslag.

NO_x-utslippet fra gassturbinen vil bli bestemt ved hjelp av et Predictive Emission Monitoring System (PEMS) som er spesifikt utviklet for turbintypen i bruk på Goliat. Dette systemet vil kunne angi NO_x-utslippet med en usikkerhet på 12 % for gass som brensel. Konsentrasjonen av NO_x i avgassen forventes ikke å overstige 25 ppm, tilsvarende 50 mg/Nm³.

Utslipet av NO_x er av Eni beregnet til totalt 126 tonn per år fra turbinen og dieselmotorer, der utslippets størrelse er basert på ytelsesdata for den spesifikke gassturbinen ved full last-kjøring. Dette er ifølge operatøren et konservativt anslag. Utslippene fra dieselmotorer vil ifølge operatøren utgjøre 3,5 % av de totale NO_x-utslippene.

Energianlegg offshore med samlet innfyrt effekt på 50 MW og større er omfattet av Industriutslippsdirektivet³, IED (direktiv 2010/75/EU), som trådte i kraft 6. januar 2011. Turbinen på Goliat har en innfyrt effekt på om lag 86 MW. Det følger av forurensningsforskriften kapittel 36 at beste tilgjengelige teknikker (BAT) skal legges til grunn ved utforming av vilkår i tillatelser i medhold av forurensningsloven. Forurensningsforskriften kapittel 36 er basert på IPPC-direktivet (96/61/EF om integrert forebygging og begrensning av forurensning), som inneholder bestemmelser om anvendelse av BAT. Direktivet vil bli gjort gjeldende om kort tid i norsk lovverk ved endring i forurensningsforskriften kapitlene 9 og 36 gjennom EØS-avtalen.

I vurderingen av hvilke utslippsvilkår som er nødvendige for å sikre at energianleggene opereres i samsvar med BAT, legger Miljødirektoratet til grunn EUs BAT-referansedokument for store energianlegg (LCP-BREF) som er under revisjon. Med grunnlag i BREF-dokumentene vedtas og publiseres BAT-konklusjoner som beskriver teknikker og forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL (*BAT Associated Emission Levels*)) for aktuell bransje/sector. Myndighetene er forpliktet til å følge BAT-konklusjonene når det skal fastsettes vilkår for utslipp fra virksomheter som omfattes av konklusjonene.

¹ DLE (Dry Low Emission)

² DF (dual fuel), dvs, kombinert gass/diesel

³ DIRECTIVE 2010/75/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control)

BAT-nivået for lav NO_x-turbiner ved bruk av gass er maksimalt 50 mg/Nm³ og lavere - ned mot 25-30 mg/Nm³ for nye generasjoner av turbiner. Miljødirektoratet gir tillatelse til utslipp av NO_x som omsøkt. Etter en samlet vurdering har vi kommet til at bruk av lav-NO_x turbin med varmegjenvinningsenhet, kombinert med kraft fra land i dette tilfellet kan anses som BAT. Hvilken BAT-utslippsgrense (korttidsgrense) som skal gjelde for turbinen på Goliat, vil bli fastsatt når resultatet fra PEMS-beregningene ved normal drift foreligger. Korttidsgrensen for NO_x er derfor midlertidig fastsatt til 50 mg/Nm³ når turbinen kjøres på mer enn 70 % last.

For å sikre at de faktiske utslippene av NO_x fra lav-NO_x turbinen dokumenteres med tilfredsstillende nøyaktighet, er det stilt vilkår om implementering av et måle- og beregningsprogram. Programmet kan være basert på kontinuerlige beregninger (PEMS) som er planlagt installert på Goliat, alternativt kontinuerlige målinger (Continuous Emission Monitoring Systems (CEMS)) eller andre metoder som vil kunne bestemme NO_x-utslippet med en maksimal usikkerhet på ±15 %, jf. tillatelsens punkt 10.2. Ifølge operatøren vil systemet som installeres på Goliat oppfylle kravet til usikkerhet.

Utslippene av SO_x skyldes forbrenning av diesel med lavt svovelinnhold i dieselmotorer for nødskraftgenerator på 2,7 MW, fire brannvannpumper (hver på 2,8 MW) og inertgassgenerator.

Utslipp fra fakkelsystem

Fakkelsystemet på Goliat består av høytrykksfakkel (HP-fakkel) og lavtrykksfakkel (LP-fakkel). Det opplyses i søknaden at fakkelsystemet er et lukket system, der gass ved normal drift rekomprimeres og føres tilbake til prosessen via første trinn rekompressor. Det skal ikke forekomme fakling av gass ved normal drift. Ved eventuelle forstyrrelser i prosessen som vil medføre behov for fakling av gass, vil signal til et tennsystem bli gitt og gass som rutes til fakkel vil antennes og forbrennes. Det er ifølge operatør knyttet stor usikkerhet til faklingsnivået ved normal drift, da erfaringer med driften ikke foreligger. Operatøren har anslått utslippet fra fakling i et normalt driftsår til om lag 21 000 tonn CO₂ og 14 tonn NO_x. Fakling vil også kunne gi utslipp av PAH/sot og andre uforbrente komponenter.

Fakkelsystemet er en del av innretningens sikkerhetssystem. Miljødirektoratet vurderer lukket fakkelsystem, der gassen gjenvinnes ved normal drift for å være forenelig med hva som er å anse som BAT. Miljødirektoratet har ikke fastsatt spesifikke utslippsgrenser for utslipp fra fakling. Utviklingen i faklingsvolumene og tilhørende utslipp vil være gjenstand for ny vurdering, herunder behovet for regulering, når Goliat er kommet i normal drift. Operatøren opplyser at faklingsstrategien er under utarbeidelse. Erfaringsmessig vil det i forbindelse med oppstart av produksjonen kunne forekomme ekstraordinær fakling. Miljødirektoratet forventer at strategien inkluderer oppstartsfasen, og at operatøren har fokus på å redusere faklingen i denne perioden.

Miljødirektoratet legger for øvrig til grunn at operatøren tilstreber en energioptimal produksjon slik at faklingsvolumene og utslippene som følge av fakling blir så lave som mulig.

Utslipp av metan og NMVOC fra prosess- og hjelpesystem

Kilder til utslipp av metan og NMVOC er identifisert til å være spyling av instrumenter og prøvetaking, trykkavlasting av utstyr ved trykk lavere enn det som kan ivaretas av lavtrykksfakkel, bruk av inertgass som teppegass ved bortfall av hydrokarbongass som ordinær kilde, slukket fakkel for de gassmengder som ventileres før tennsystemet har slått inn, startgass for turbin, lekkasjer i prosess og mulige lekkasjer gjennom tørre kompressortetninger.

Utslipet av metan og NMVOC er for Goliat oppgitt til henholdsvis 31 tonn og 27 tonn. Operatøren opplyser at det ikke vil være kaldventilering fra Goliat og at det gjennom hele prosjektperioden har vært fokus på å redusere kilder til diffuse utslipp. Det har bl.a. pågått et program for å teste ventilene iht. ISO 15848 - klasse B. Videre opplyses at det vil være noen mindre kilder til diffuse utslipp da avgass ved normal drift vil resirkuleres fra vannrenseanlegg og tanker som benytter teppegass. Operatøren opplyser at BAT er implementert for å begrense/reducere diffuse utslipp og kaldventilering.

Det er stort nasjonalt og internasjonalt fokus på utslipp av metan og NMVOC fra petroleumsvirksomheten. Metan er en relativt kraftig klimagass, og NMVOC i kombinasjon med blant annet metan og NOx bidrar til bakkenært ozon med påfølgende klimaeffekt og virkninger på vegetasjon og helse.

Miljødirektoratet vurderer løsningene som Eni har beskrevet i søknaden til å være i tråd med krav om bruk av BAT, og gir tillatelse til utslipp av metan og NMVOC som omsøkt. Eni har plikt til å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader selv om utslippene holdes innenfor de fastsatte grensene. Miljødirektoratet vil understreke viktigheten av vedlikehold og utskifting av utstyr og lekkasjesøking.

Miljødirektoratet har satt i gang et VOC-prosjekt i nært samarbeid med bransjen for nærmere kartlegging av kilder og utslipp av metan og NMVOC fra kaldventilering og diffuse utslipp fra prosessen og hjelpesystemer. Prosjektet som etter planen skal være ferdig i desember 2015, har identifisert vesentlig flere kilder til kaldventilering og diffuse utslipp enn tidligere antatt, og flere av metodene som har vært benyttet for å estimere utslippene er vurdert til å ikke være relevante. Nye metoder er derfor under utarbeidelse.

Utslippene av metan og NMVOC vil bli gjenstand for nærmere vurdering når prosjektet er ferdigstilt og nye metoder for bestemmelse av utslippene er på plass

Utslipp av NMVOC fra lagring og lasting av råolje

På Goliat lagres oljen i oljetanker i skroget på FPSO'en før den lastes til tankskip for transport til land. Det skal ifølge Eni ikke være utslipp fra lagring av olje. Hydrokarbongass fra første trinnsseparator vil bli brukt som teppegass sammen med VOC som damper av fra oljen, og denne gassblandingen vil bli ført tilbake til prosessen via første trinns rekompresor. Ved eventuelle forstyrrelser i dette systemet vil inertgassgeneratoren starte og erstatte hydrokarbongassen med inertgass. I slike situasjoner vil inertgass bli ledet til fakkelsystemet og brent. Påliteligheten til rekompresoren er ifølge operatøren høy, og det forventes ikke at inertgassgeneratoren vil bli brukt mer enn en gang per år.

Utslipsreducerende løsning om bord på tankskipene er MINI KVOC, som er installert mellom baugkobling og midtskip. Videre er to standard KVOC installert, en i hver av de to linjene for fylling av oljetankene. Hver lastetank vil dessuten ha et økt tanktrykk der operasjonstrykket vil ligge på 1,5 barg. KVOC-systemene skal hindre utslipp ved lasting, under overfart og ved lossing på terminal. Hvert skip får også installert gasskromatograf (GC) i skipets felles avluftingslinje, slik at sammensetningen av gassen som slippes ut fra lagertankene kan analyseres kontinuerlig. I tillegg foretas trykk- og temperaturmåling for total bestemmelse av utslipp.

Det er søkt om utslipp av NMVOC på 177-2500 tonn per år fra lagring og lasting, det laveste volumet er for 2030, som er estimert til siste produksjonsår, og det høyeste volumet er for 2016, som er andre år i produksjonen.

Miljødirektoratet ser det fortsatt som hensiktsmessig å stille likelydende krav til alle felt på norsk sokkel som laster råolje til skip. For Goliat innebærer dette at utslippet ikke skal overstige 0,68 kg NMVOC pr. Sm³ lastet råolje, målt som gjennomsnittsverdi over ett kalenderår, i perioden fram til og med 2019. Fra og med 2020 skal utslippene ikke overstige 0,45 kg NMVOC pr. Sm³ lastet råolje. Disse kravene anses som oppfylt dersom det kan dokumenteres at gjennomsnittlig årlig utslipp av NMVOC fra lasting på alle felt på norsk sokkel ikke overstiger grenseverdiene.

Vi ser det også som hensiktsmessig å stille likelydende utslippskrav for lagring av råolje til alle felt på sokkelen. Kravene som er stilt til andre felt innebærer at minimum 95 % av oljen som produseres skal lagres i lagerenheter der det er installert utslippsreducerende teknologi, og at denne teknologien skal ha minimum 78 % virkningsgrad med hensyn på NMVOC og 95 % regularitet. Også disse kravene er gjort gjeldende som gjennomsnittskrav for alle felt på norsk sokkel som lagrer råolje om bord på produksjonsskip og lagerskip. Vi fastsetter inntil videre tilsvarende krav lagring av råolje på Goliat, men varsler at vi vurderer en innskjerping av kravene i relativt framtid på grunn av at vi nå anser det å være BAT å oppnå 100 % gjenvinning på de fleste produksjonsskip og lagerskip ved normal drift.

Utslipp av CO₂

Utslipp av CO₂ fra energianlegg (turbiner og motorer) og fakkelsystem omfattes av kvoteplikten og reguleres gjennom en særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp.

I høringen uttalte Bellona, Naturvernforbundet og Natur og ungdom at det er å gå i feil retning å gi tillatelse til drift på et felt som vil føre til økte utslipp på norsk sektor og øke tilgangen på fossil energi globalt, i en tid hvor verdens utslipp skal gå nedover. En utvinningstillatelse på Goliat vil undergrave Norges klimaforpliktelser gjennom klimaforliket hvor man har forpliktet seg til å redusere de nasjonale utslippene med 20 % innen 2020.

Miljødirektoratet viser til PUD for Goliat, som er behandlet i Stortinget og hvor vilkårene for produksjonsfasen er lagt. Kraft fra land, energieffektivisering og redusert fakling er tiltakene som er identifisert til å ha størst potensiale for utslippsreduksjoner for petroleumsbransjen i klimaforliket. Det største klimatiltaket på Goliat er at størstedelen av energibehovet er dekket av kraft fra land. Andre tiltak som er implementert er fakkeltgassgjenvinning og energieffektiviseringstiltak (nærmere omtalt nedenfor). Energieffektivisering er noe som alle felt må jobbe med kontinuerlig, og som følges opp av Miljødirektoratet på tilsyn.

Oppstart av produksjonsbrønner og innkjøring av prosessanlegget

I forbindelse med klargjøring av kompressorer og opprensning av brønner før oppstart av produksjon, vil det bli behov for brenning av gass. Forventet utslipp av CO₂ og NO_x i denne fasen er av Eni beregnet til 60 000 tonn CO₂ og 35 tonn NO_x.

Miljødirektoratet gir tillatelse til det omsøkte utslippet i oppstartsfasen. Miljødirektoratet understreker at operatøren har plikt til å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Vi forventer at faklingsstrategien også omfatter denne fasen.

3.4 Energiledelse

Operatøren oppgir kraftoverføring fra land som det største utslippsreducerende tiltak ved Goliat. Videre er energieffektiviseringstiltak implementert ved valg av en effektiv gassturbin, som sammen med varmegjenvinning gir en svært høy energiutnyttelse og virkningsgrad på over 80 %.

Turtallsregulering er installert på de fleste større forbrukere av strøm, inkludert vanninjeksjons- og oljelastepumpene. FPSO'en er bygget med siste generasjon av instrumentering for å operere optimalt, også med tanke på energibruk. De større forbrukerne er satt opp med kontinuerlig modellering og tilstandskontroll for å verifisere effektivitet, for bedre planlegging og prioritering. Et system for energiledelse med utgangspunkt i ISO 15001, vil ifølge operatøren bli ferdigstilt etter oppstart når erfaringsgrunnlag fra drift er etablert.

Miljødirektoratet anser tiltakene som er implementert for å være i tråd med BAT. For å sikre at energieffektivitet ivaretas og forbedres løpende, er det fastsatt vilkår om at operatøren skal ha et system for energiledelse for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift, jf. tillatelsens punkt 6.1. Et slikt system er en nødvendig forutsetning for å tilfredsstille krav om å drive i samsvar med BAT. Systemet for energiledelse skal følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse, jf. NS 50001:2011.

System for energiledelse skal være på plass innen seks måneder etter at feltet er i regulær produksjon, jf. tillatelsens punkt 6.1.

3.5 Krav til beredskap mot akutt forurensning

Operatøren skal i henhold til forurensningsloven § 40 sørge for en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning.

Beredskapsreglene i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten dekker de fleste områdene innenfor beredskap. Det stilles der blant annet krav til samarbeid, bistand, organisering, test av beredskapsmateriell, miljørisiko- og beredskapsanalyser, beredskapsplaner, varslings, fjernmåling, bekjempelse og miljøundersøkelser. I henhold til HMS-forskriftene skal operatøren også etablere en tilstrekkelig beredskap som sikrer at inntrådt forurensning blir oppdaget så tidlig som mulig, og at utviklingen av forurensningssituasjonen kan følges slik at nødvendige tiltak raskt kan settes i verk for å sikre en mest mulig effektiv bekjempning av forurensningen.

Fjernmåling

Enis har planlagt et fjernmålingssystem bestående av flere elementer. Goliat FPSO vil ha prosessovervåking og trykkmålinger som vil registrere store avvik/utslipp og er i tillegg utstyrt med oljedetekterende radar og IR/video kamera. Hver av bunnrammene er utstyrt med 4 kapasitanssensorer og 3 akustiske sensorer. På beredskapsfartøy og forsyningsfartøy er det oljedetekterende radar (OSD), IR/video kamera og AIS bøyer og ROV for inspeksjon. Tankfartøyene tilknyttet Goliat er utstyrt med 3 SECurus og en OSD-radar. SECurus er et IR-målesystem. Både FPSO og fartøyer er tilknyttet TCMS som er en server koblet opp mot SECurus, OSD radar og satellitt for å dele informasjon både internt og eksternt. I tillegg til FPSO og fartøyene tilknyttet driften av feltet er helikoptrene utstyrt med IR, video og downlink, ENi har tilgang på fly med IR, SLAR, foto, video og downlink samt radarsatellitt gjennom NOFOs avtaler.

Miljødirektoratets vurdering er at Eni har planlagt for et robust fjernmålingssystem med flere ulike sensortyper på flere forskjellige plattformer. Eni skriver i søknaden at de ulike systemene for deteksjon og fjernmåling vil bli satt i system i en egen plan som vil bli ferdigstilt og implementert før produksjonsstart. Miljødirektoratet viderefører responstidskrav på 3 timer for deteksjon av akutt forurensning i tråd med krav som gjelder for produksjonsboringen.

Miljødirektoratet har vurdert/vurderer for tiden søknader som er basert på Norsk olje og gass' retningslinje nr 100 om fjernmåling. Denne skisserer et fjernmålingssystem basert på ytelseskrav til de ulike deteksjonselementene i systemet. Intensjonen er å komme ut med et sett responstidskrav for deteksjon basert på hva, når, hvor og hvor mye de ulike elementene kan detektere.

Med den omfattende utstyrspakken som er planlagt implementert på Goliat forutsetter Miljødirektoratet at Eni har et godt grunnlag for å utarbeide en matrise over ytelseskrav inkludert responstidskrav for ulike utslipp. Vi stiller derfor krav til at Eni innen 1. juni 2016 skal sende inn underlag for endring av kravet til fjernmåling med fokus på hvilke utslippsrater/mengder de ulike sensorer detekterer under hvilke forhold, inkludert nedre grenser for prosesskontrollutstyr, undervannsdeteksjon, OSD-radarer og øvrige sensorer.

Bekjempelse av forurensning

Hovedprinsippet for bekjempelse av forurensning er å samle opp forurensningen raskest mulig og så nær kilden som mulig. Der det er mulig å velge mellom kjemisk eller mekanisk beredskapsløsning, skal den løsningen som gir minst forurensning velges. Beredskapen skal bestå av tre uavhengige barrierer; nær kilden/åpent hav, fjord- og kystfarvann og strandsonen.

Kravene er fastsatt etter en samlet vurdering av blant annet resultatene fra miljørisiko- og beredskapsanalyser gjennomført i 2014, operatørens vurdering av muligheter for å innhente utstyr og erfaringene fra beredskapen i nærliggende områder. Som utgangspunkt for miljørisikoanalysen er det gjennomført en vurdering av hvilke naturressurser som representerer de største miljøkonsekvensene ved akutte oljeutslipp fra Goliatfeltet. Verdsatte økosystemkomponenter (VØKer) er består av pelagisk og kystnær sjøfugl, sel, torsk og lodde, samt strandhabitat. Det er også identifisert 6 eksempelområder i ytre kystsonen, som har høy tetthet av miljøprioriterte lokaliteter og dermed stiller strenge krav til oljevernberedskapen. I følge analysen er pelagisk sjøfugl mest utsatt ettersom disse oppholder seg i området nær potensiell utblåsningslokasjon. Alke er arten med høyest sannsynlighet for bestandstap om våren, sommeren og vinteren, mens havsule har høyest bestandstap i høstsesongen.

Eni legger opp til en beredskap som er i tråd med beredskapen de har hatt i forbindelse med produksjonsboringfasen. Produksjonsboring er forbundet med høyere risiko på grunn av høyere utblåsningsfrekvens under boring enn ved produksjon. Eni har gjennomført nye analyser av effekten av ulike beredskapstiltak og disse viser god effekt ved bruk av dispergering. De ønsker derfor å legge til rette for aktiv bruk av dispergering som bekjempelsesmetode i barriere 1 åpent hav, samtidig som den mekaniske beredskapen opprettholdes. Av de 8 systemene som beskrives i søknaden er 6 utstyrt med både system for mekanisk oppsamling og kjemisk dispergering med til sammen 290 m³ dispergeringsmiddel. I tillegg kommer avtale om bruk av OSRLs fly med en kapasitet på 840 m³ dispergeringsmiddel. For barriere 2 ønsker Eni å videreføre beredskapen fra produksjonsboringfasen med innsatsgruppe Kyst med opptakskapasitet tilsvarende 7 kystsystemer inklusive støttefartøyer, dedikerte fjernmålingsressurser og mellomagringsenheter for oljeemulsjon. Også for barriere 3 ønsker Eni å videreføre eksisterende beredskap med innsatsgrupper for strandrensing (IGSA).

Dispergeringsmidler som skal benyttes må følge kravene i forurensningsforskriftens kapittel 19 om sammensetning og bruk av dispergeringsmidler og strandrensemidler for bekjempelse av oljeforurensning. Eni opplyser om at dispergeringsmiddelet de har i beredskap er Dasic Slickgone NS. Dette produktet er testet i henhold til kravene i forurensningsforskriften kap 19 og tilfredsstillende til giftighet og effektivitet for oljetypene i Goliatfeltet. Videre har Eni gjennomført en analyse av et enkeltscenario med NEDRA-tilnærming (Net Environmental Damage and Response Assessment) for bedre å belyse bruk av dispergeringsmidler. Resultatene av denne analysen viser at bruk av dispergering og spesielt flypåføring gir en stor reduksjon av overflateareal med olje med tilsvarende reduksjon i sannsynlighet for skade på sjøfugl. Siden sjøfugl på åpent hav og i kystsonen er mest utslagsgivende for miljørisiko, er Enis vurdering at tiltak som bidrar til effektiv fjerning av olje fra havoverflaten vil redusere miljørisiko. Eni viser videre til at den økte oljekonsentrasjonen i vannsøylen som følge av dispergeringen ikke fører til målbar effekt på bestandsnivå på fisk.

Miljødirektoratet ser på hekkekoloniene for sjøfugl innenfor influensområdet til Goliat som spesielt viktige, og ved et eventuelt uhellsslipp er det svært viktig å hindre olje inn i disse områdene, spesielt i vår og sommerperioden. Miljødirektoratet ser derfor at dispergering vil kunne være et viktig tiltak. Eni har vurdert konsekvensene av dispergering i beredskapsanalysen.

Miljødirektoratet er også opptatt av at Tromsøflaket periodevis er et viktig område med tanke på drift av gyteprodukter av blant annet torsk og sild. Periodene med høyest konsentrasjoner av gyteprodukter på Tromsøflaket må vektlegges særskilt i avveininger som tas av operatøren før eventuell bruk av dispergeringsmidler. Også det forholdet at dispergering kan medføre sedimentering av olje på havbunnen må vektlegges. Tromsøflaket har store forekomster av svampsamfunn som kan være sårbare for eksponering av hydrokarboner. Vi anser at det er betydelig usikkerhet knyttet til vurdering av miljørisiko i vannsøylen. Ved ny kunnskap om dispergering i forhold til risiko for organismer i vannsøylen, må operatøren vurdere hva den nye kunnskapen innebærer, evt oppdatere miljørisikoanalysene.

Miljødirektoratet finner Enis foreslåtte beredskapsløsning akseptabel og stiller krav i tråd med denne. Vi understreker at operatøren skal avveie mekanisk opp mot kjemisk bekjempelse i en beredskaps situasjon, og velge den løsningen som samlet sett gir minst miljøskade gitt de aktuelle forholdene under aksjonen og tilstedeværelsen av sårbare ressurser. Miljødirektoratet viser også til beslutningsskjema med sjekklister over forhold som skal avklares før bruk. Dette skjemaet finnes på Miljødirektoratets nettside.

I en beredskaps situasjon vil Enis aksjonsplan følges opp av Kystverket, som er tilsynsmyndighet under akutt forurensning, i dialog med Miljødirektoratet og andre faginstanser som Havforskningsinstituttet.

3.6 Utslippskontroll og rapportering

Miljødirektoratet ser det som hensiktsmessig at alle felt på norsk sokkel har de samme generelle kravene til utslippskontroll og rapportering. Kravene i tillatelsen til Goliat er derfor likelydende med kravene til andre felt.

Kravene innebærer blant annet at operatørene skal vurdere usikkerheten i de metodene som benyttes for å bestemme utslippsmengder. Vi forventer at selskapene vurderer usikkerheten i hvert trinn som inngår i bestemmelsen av utslippsmengder og ut fra dette gjør en samlet vurdering av om

den totale usikkerheten for hver komponent eller komponentgruppe er på et akseptabelt nivå. Vi forventer at selskapene på forespørsel skal kunne dokumentere at det er gjort slike usikkerhetsvurderinger.

I vurderingen av hva som er akseptabel usikkerhet for hver enkelt komponent, skal det legges vekt på størrelsen på utslippet og hvorvidt utslippet anses å ha miljømessig betydning. Selskapene skal vurdere mulighetene for å redusere usikkerheten. Dersom usikkerheten kan reduseres vesentlig ved hjelp av tiltak som ikke medfører urimelige kostnader eller ulemper, forventer vi at selskapene gjennomfører disse tiltakene.

For komponenter som reguleres gjennom utslippsgrenser og analyseres av eksterne laboratorier, stiller vi krav om at laboratoriene skal være akkrediterte for de aktuelle metodene. For komponenter som reguleres gjennom utslippsgrenser og analyseres av operatøren selv, fastsetter vi krav om kvalitetssikring gjennom årlig tredjepartskontroll og deltakelse i ringtester.

For utslipp av NO_x fra konvensjonelle turbiner fastsettes det egne krav i tillatelsen til bestemmelse av utslippsmengder og usikkerhet.

For utslipp av nmVOC fra lagring og lasting av olje til tankskip fastsettes det også egne krav til bestemmelse av utslippsmengder og usikkerhet. Det fastsettes dessuten et tilleggskrav om felles rapportering til Miljødirektoratet.

4 Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Program for energiledelse	6 mnd etter feltet er i drift	7.1
Levere grunnlag for endring av krav til fjernmåling, inkludert ytelseskrav til fjernmålingssystemet	1.6.2016	9.2

5 Tilsyn

Miljødirektoratet vil føre tilsyn med at kravene som er gitt blir overholdt. Dette er blant annet beskrevet i HMS-forskriftene for petroleumsvirksomheten.

6 Gebyr

I forurensningsforskriften, kapittel 39 er det fastsatt at operatøren skal betale et gebyr på kr 121 000 for Miljødirektoratets behandling av søknaden. Behandlingen av søknaden er plassert i *sats 1* under § 39-4. Vi vil sende en faktura på beløpet i separat post. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

7 Klageadgang

Vedtaket, herunder plassering i gebyrklasse, kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse. Klima- og miljødepartementet er klageinstans. Klagen må sendes innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra klageren fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Miljødirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Miljødirektoratet eller Klima- og miljødepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Miljødirektoratet vil gi nærmere opplysninger om dette på forespørsel. Vi vil også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og annet av betydning for saken.

Miljødirektoratet vil sende kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ingvild Marthinsen
seksjonsleder

Reidunn Stokke
senioringeniør

Vedlegg: Tillatelse med vilkår

Kopi til: Petroleumstilsynet, Postboks 599 Sentrum, 4003 Stavanger
Oljedirektoratet, Postboks 600 Sentrum, 4003 Stavanger
Kystverkets hovedkontor, Postboks 1502, 6025 Ålesund
Havforskningsinstituttet, Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen
Bellona, P.O. boks 2141 Grünerløkka, 0505 Oslo
Naturvernforbundet, Mariboegate 8, 0183 Oslo
Natur og ungdom, Postboks 4783 Sofienberg, 0506 OSLO